

ROZEHNAL & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Vážený pan
Doc. PhDr. Milan Uhde
předseda Rady České televize
Rada České televize
Kavčí hory
140 70 Praha 4

V Praze, dne 23.4.2012

Věc

Právní stanovisko týkající se možnosti utajení informací tvořících obchodní tajemství

Vážený pane docente,

na základě Vaší žádosti ze dne 18.4.2012 si Vám dovoluji předložit toto právní stanovisko ve věci možnost nezveřejňování informací tvořících obchodní tajemství, které jsou obsaženy v rozpočtu České televize.

Účel stanoviska

Účelem tohoto stanoviska je posouzení, zda je Česká televize oprávněna utajovat ve svém rozpočtu údaje, které jsou předmětem obchodního tajemství.

Povinné subjekty

Dle ustanovení § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti

- a) státní orgány,
- b) orgány územní samosprávy,
- c) veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky,
- d) subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech osob v oblasti veřejné správy.

Vzhledem k tomu, že Česká televize není bez jakýchkoli pochyb žádným ze subjektů uvedených pod písmeny a), b) a d), bude pro posouzení otázky, zda je Česká televize povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, klíčové, zda se jedná o veřejnou instituci a zda hospodaří s veřejnými prostředky.

Pojem veřejné prostředky je definován v ustanovení § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a to tak, že se jedná o veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu nebo orgánu veřejné správy,

organizační složce státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku, městské části hlavního města Prahy, příspěvkové organizaci územního samosprávného celku nebo městské části hlavního města Prahy a jiná právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky. Tato definice je do značné míry tautologická a odpověď na otázku, zda Česká televize hospodaří s veřejnými prostředky, nám neposkytuje. Můžeme tedy shrnout, že veřejnými prostředky jsou prostředky, které patří

- a) státu, jeho organizačním složkám a státním příspěvkovým organizacím,
- b) orgánu veřejné správy, popř. právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy,
- c) státním fondům,
- d) územním samosprávným celkům (včetně městské části hlavního města Prahy) a jejím příspěvkovým organizacím,
- e) právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky

Česká televize není žádným ze subjektů uvedených ad a) – d). Definice obsažená ad e) nám pak žádné vodítko neposkytuje, neboť se jedná o definici kruhem.

Pojem veřejná instituce se do našeho právního řádu dostal s novelou zákona o svobodném přístupu k informacím č. 39/2001 Sb., která zároveň novelizovala zákon o České televizi. Obecně platí, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů, vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří i důvodová zpráva k návrhu zákona. Důvodová zpráva používá termín veřejné instituce v souvislosti s Českou televizí, což koneckonců vyplývá i z toho, že předmětná novela je novelou zákona o České televizi. I kdyby však tato souvislost nebyla každému zřejmá, je nepochybné, že vzhledem k tomu, že je užit obecný termín veřejná instituce, je nutno zahrnout do této množiny subjektů všechny subjekty, které naplňují definiční znaky tohoto pojmu, které můžeme zjistit pouze výkladem. Za veřejné instituce je tedy nutno považovat veřejný ústav, veřejný podnik, veřejné fondy a veřejné nadace. Společným znakem veřejné instituce je pak veřejný účel, zřizování státem, kreování jejich orgánů státem, jakož i státní dohled nad jejich činností. Tento názor vychází též z doktrinárních stanovisek, (např. *Matějka J., Korporace veřejnoprávní. In: Slovník veřejného práva československého. red. E. Hácha, J. Hoetzel, F. Weyr, K. Laštovka, Sv. II. Brno 1932, s. 370 a násl.; Hoetzel J., Československé správní právo, Část všeobecná. 2. vyd., Praha 1937, s. 73 a násl.; Hendrych D. a kol., Správní právo. Obecná část. Praha 1994, s. 186 a násl.*) Touto otázkou se již několikrát zabýval Ústavní soud a vydal svá rozhodnutí pod sp. zn. III. ÚS 671/02 a III. ÚS 686/02, ve kterých konstatoval, že společným znakem veřejné instituce je veřejný účel, zřizování státem, kreování jejich orgánů státem, jakož i státní dohled nad jejich činností. Z výše uvedeného je nepochybné, že Česká televize je veřejnou institucí.

Jazykovým (gramatickým) výkladem tedy dospějeme k závěru, že Česká televize sice je veřejnou institucí, ale že nehospodaří s veřejnými prostředky. Gramatický výklad však není jedinou výkladovou metodou právní normy, a kromě této metody známe i metodu systematickou, teleologickou, historickou či komparativní. Systematickou [zařazení novely zákona o svobodném přístupu k informacím do novely zákona o České televizi] a teleologickou metodou výkladu [účel a smysl zákona o svobodném přístupu k informacím] § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, tedy dospějeme k závěru, že Česká televize je veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky. Otázku, zda Česká televize je povinným subjektem, resp. veřejnou institucí, která zároveň hospodaří s veřejnými prostředky, zodpověděl shodně i Ústavní soud ve svém

rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 671/02, ve kterém konstatoval, že „(z)e srovnání znění ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 39/2001 Sb., a důvodové zprávy k zák. č. 39/2001 Sb. lze tudíž dovodit toliko ten závěr, že bylo účelem zákonodárce mezi subjekty povinné poskytovat informace a označené termínem "veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky" podřadit rovněž Českou televizi a Český rozhlas".

Rozsah informační povinnosti

Povinné subjekty poskytují informace na základě žádosti nebo zveřejněním. Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, informace, které jsou uvedeny v § 5, odst. 1, resp. 2, zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Mezi tyto informace však rozpočet České televize nepatří. Rozpočet České televize je však zcela jistě informací, kterou je Česká televize povinna poskytnout třetí osobě na základě žádosti. Veřejnost této informace vyplývá i z ustanovení § 8, odst. 1) písm. b) zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi ve znění pozdějších předpisů, dle kterého do působnosti Rady České televize náleží schvalovat rozpočet České televize, ve spojení s článkem 6, odst. 6. Jednacího řádu Rady České televize, dle kterého je jednání Rady České televize veřejné. Pokud by požadovaná informace, která je součástí rozpočtu České televize byla obchodním tajemstvím, Česká televize jí nemusí poskytnout, což vyplývá z ustanovení § 9, odst. 1) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Pokud se však jedná o informaci o rozsahu a příjemci veřejných prostředků, což jsou i prostředky, se kterými hospodaří Česká televize, nedojde při jejich zveřejnění k porušení obchodního tajemství (§ 9, odst. 2) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů).

Závěr stanoviska

Česká televize je veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky, která je povinna zveřejnit na základě žádosti i údaje o rozsahu a příjemci prostředků z jejího rozpočtu, i když tvoří obchodní tajemství, neboť jí takovou povinnost ukládá zákon o svobodném přístupu k informacím a zároveň se nejedná o porušení obchodního tajemství.

V případě jakýchkoli dalších dotazů jsem Vám plně k dispozici.

S pozdravem

JUDr. Aleš Rozehnal, Ph.D.
advokát